

Tekoälyn käytön linjaukset Helsingin yliopiston opetuksessa

Opintoasiainneuvosto 16.2.2023

Suuret tekoälyyn perustuvat kielimallit (Large language models) kuten Chat GPT, Google Bard, ja DeepL ovat kehittyneet sille tasolle, jossa ne voivat tuottaa ihmismäistä tekstiä ja keskustelua sekä korjata ja muuntaa tekstiä niin korkealla tasolla, että lopputulosta voi olla vaikea erottaa ihmisen tuottamasta tekstistä. On nähtävissä, että vastaavia malleja tulee lisää ja niiden toiminallisuudet kehittyvät edelleen, joten niiden olemassaolo tulee huomioida yliopiston opetuksessa ja tutkimuksessa.

Suurten kielimallien olemassaolo kannattaa nähdä mahdollisuutena. Koulutusohjelmia ja opettajia rohkaistaan hyödyntämään tekoälyä opetuksessa ja valmistamaan opiskelijoita tulevaisuuden yhteiskuntaan, jossa menetelmiä käytetään laajasti.

Koska tekoäly tuo uusia mahdollisuuksia tuottaa tekstiä, jonka alkuperä ja luotettavuus on epäselvä, tulee niitä käyttää hallitusti. Käyttöä voi rajoittaa opetuksessa sellaisissa tilanteissa, joissa käyttö ei edistäisi opiskelijan oppimista.

EU-tasolla on valmisteilla tekoälysäädös, joka koskee myös koulutusalan tekoälyjärjestelmiä. Tekoälyä ja sen hyödyntämistä koskevat lisäksi eettiset linjaukset sekä eettiset ohjeet opettajille¹ Tulevan sääntelyn ja teknisen kehityksen perusteella yliopiston linjauksia voidaan myöhemmin täsmentää.

Yliopiston linjaukset tekoälyn ja suurten kielimallien käytöstä opetuksessa ja oppimisessa

1. Suuria kielimalleja saa lähtökohtaisesti käyttää opetuksessa ja kirjoittamisen tukena. Käytöstä päättää opintojakson vastuuopettaja. Mikäli tunnistetaan riski suurten kielimallien käyttöön tavalla, joka haittaa osaamistavoitteiden saavuttamista, voidaan suurten kielimallien käyttö kieltää kokonaan, myös itsenäisesti tehtävässä työssä.
2. Jos kielimallia on käytetty palautettavan työn tuottamisen apuna, opiskelijan tulee ilmoittaa kirjallisesti, mitä mallia on käytetty ja millä tavalla. Tämä koskee myös opinnäytteitä. Suuria kielimalleja tai muuta tekoälyä ei saa nimetä tekstin tai muun kirjallisen tuotoksen kirjoittajaksi, sillä tekoäly ei voi ottaa vastuuta tekstin sisällöstä. Kaiken kirjallisen materiaalin kielellisestä ja sisällöllisestä oikeellisuudesta kantavat vastuun ihmiset.
3. Kypsyysnäytteissä kielimallien käyttäminen ei ole sallittua.
4. Tiedekuntaneuvosto, koulutusohjelman johtoryhmä tai Kielikeskus voi tehdä täydentäviä linjauksia tekoälyn käytöstä.
5. Vastuuopettajan pitää kertoa opiskelijoille kielimallien käytön periaatteet, haitat ja hyödyt, sekä mahdollisen kielletyn käytön rajat kirjallisesti perusteluineen.
6. Opetusta suunniteltaessa on syytä huomioida, että suuret kielimallit kuten Chat GPT eivät välttämättä ole aina käytettävissä tai niiden käyttö on maksullista. Opiskelijoiden ei voi edellyttää käyttävän mallia, joka ei ole käytettävissä ilmaiseksi, sillä tämä asettaisi opiskelijat eriarvoiseen asemaan.
7. Jos opiskelija käyttää suurta kielimallia kurssilla, sen osalla tai kuulustelussa, jossa se on etukäteen kielletty tai ei raportoi kielimallin käytöstä ohjeiden mukaisesti, tämä on vilppiä ja käsitellään samoin periaattein kuin muut vilppitapaukset.

¹ Euroopan komissio, Koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, [Tekoälyn ja datan käyttö opetuksessa ja oppimisessa – eettiset ohjeet opettajille](#), Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022.